

การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์ในวรรณกรรมแปล ภาษาไทยกับต้นฉบับภาษาเกาหลี

Comparative Study of Metaphors used in
Thai Translation of Original Korean Literature

นารอน จอน*

Nawon Jeon

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่องนี้ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้อุปลักษณ์ในวรรณกรรมแปลภาษาไทยเรื่อง เม... หัวใจที่หายไป PLEASE LOOK AFTER MOM ผู้แต่ง คยอง-ซู ชิน แปล ฤทธิ์ อุปomoicon/ บรรณาธิการและเรียบเรียง อัญชลี ชัยชนะวิจิตร กับวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีเรื่อง 엄마를 부탁해 – 신경숙 (แม...หัวใจที่หายไป PLEASE LOOK AFTER MOM) ผลการศึกษาพบ การใช้อุปลักษณ์จำนวน ๓๒ อุปลักษณ์ จำแนกได้ ๕ ลักษณะตามลำดับ ดังนี้ ลักษณะที่ใช้คำเดียวกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกันมากที่สุด จำนวน ๒๑ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖๓ รองลงมาพบลักษณะที่ใช้คำง่ำงศัพท์ เดียวกันแสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน จำนวน ๔ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ

* ล่ามภาษาเกาหลี บริษัท รัมซู อิเล็คโทร-เม็คคานิคส์ นครราชสีมา จำกัด

๑๒.๕๐ ลักษณะในวรรณกรรมต้นฉบับใช้ความหมายตรง ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้อุปลักษณ์ จำนวน ๔ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๐ ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้อุปลักษณ์ ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้ความหมายตรง จำนวน ๒ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕ และที่พบน้อยที่สุด คือ ลักษณะที่ใช้คำแทรกต่างกันที่แสดงอุปลักษณ์ถึงเรื่องเดียวกัน จำนวน ๑ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๒ ผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยกับคนไทยหลีมีการซื้อมโนะความคิดในเรื่องเดียวกัน ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เป็นมุมมองที่พิจารณาผ่านวรรณกรรม

คำสำคัญ : อุปลักษณ์ วรรณกรรมแปล เปรียบเทียบภาษาเกาหลี

Abstract

This article compares the use of metaphors in ‘Mother... the missing heart, Please look after mom’ written by Kyung-Sook Shin, translated into Thai by Kritini Upayokin, and edited by Anchalee Chaichanawijit with those in the original Korean book named ‘엄마를 부탁해 – 신경숙’ (‘Mother... the missing heart, Please look after mom’). This study finds that there are 32 metaphors which may be divided into 5 different characteristics as follows :

1) metaphors using exactly the same words (so that, the same metaphorical meanings are expressed) are most used, with 21 metaphors or 65.63 percent;

2) metaphors using words in the same terminological scope (which express the same metaphorical meanings) are the second most used, with 4 metaphors or 12.50 percent;

3) metaphors used only in the Thai translated literature, while the original Korean literature uses denotation, with 4 metaphors or 12.50 percent;

4) metaphors used only in the original Korean literature, while the Thai translated literature uses denotation, with 2 metaphors or 6.25 percent; and

5) metaphor using different words which still express the same metaphorical meaning is the least used, with 1 metaphor or 3.12 percent.

These findings reflect, through comparative literature, that the Thais and the Koreans have similar patterns in linking thoughts to the same topics.

Keywords : Metaphors, Translated Literature, Thai Translation of Original Korean Literature

๑. บทนำ

ภาษาที่เราใช้อยู่ทุกวันนี้ไม่ว่าเป็นการใช้ภาษาที่พูดจากันในชีวิตประจำวันหรือการใช้ภาษาในงานเขียนทางสื่อมวลชน จะพบว่ามีการใช้อุปลักษณ์จำนวนมาก เช่น

ทหารเป็นร็อวของชาติ

เชือคือดอกฟ้าแต่ฉันนั้นคือหมาวด

ชوانาเป็นกระดูกสันหลังของชาติ

ครุคือแม่พิมพ์ของชาติ

ชีวิตคือการต่อสู้ ศัตภูคือยากำลัง สุจริตคือเกราะบัง ศาสตร์พ้อง

อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นปรากฏการณ์หนึ่งในภาษา โดยทั่วไปหมายถึงการใช้รูปภาษาหนึ่งซึ่งอ้างถึง (Refer) สิ่งหนึ่งมาเรียกของอีกสิ่งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น “ข้อสอบ

ชุดนี้ยกเป็นหิน” คำว่า “หิน” ถือเป็นอุปลักษณ์ที่ใช้เพื่อเปรียบเทียบแทน “ความยากของข้อสอบ” Ullmann (1970) ได้อธิบายปรากฏการณ์อุปลักษณ์ว่าเกิดจากความเหมือนกันทางความหมายขององค์ประกอบ ๒ ส่วนนั้นคือสิ่งที่ใช้เปรียบ ในที่นี้คือ “หิน” และสิ่งที่ถูกเปรียบ ในที่นี้คือ “ความยากของข้อสอบ” องค์ประกอบทั้ง ๒ ส่วนมีลักษณะทางความหมาย บางอย่างที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งผู้เปรียบนำมาใช้เพื่อสะท้อนลักษณะที่ร่วมกันของทั้ง ๒ องค์ประกอบ (จิตติมา จารยะพันธ์, ๒๕๓๗ : ๓)

ผู้เขียนได้สังเกตการใช้อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย เปรียบเทียบกับอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีพบว่าอุปลักษณ์ที่ใช้มีรายลักษณะทั้งลักษณะที่ใช้คำเดียวกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน ลักษณะที่ใช้คำแตกต่างกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน ลักษณะที่ใช้คำในวงศัพท์เดียวกัน แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้อุปลักษณ์ ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้ความหมายตรง ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้ความหมายตรง ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้อุปลักษณ์ทำให้ผู้เขียนสนใจศึกษาเปรียบเทียบการใช้อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยกับอุปลักษณ์ที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาเกาหลีเพื่อทำความเข้าใจการใช้อุปลักษณ์และระบบ ความคิดของผู้ใช้ภาษา

ในบทความนี้ผู้ศึกษาได้รับรวมอุปลักษณ์จากวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีเรื่อง 엄마를 부탁해 – 신경숙 แม่...หัวใจที่หายไป PLEASE LOOK AFTER MOM ผู้แต่ง คยอง-ซุก ชิน และวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยที่พิมพ์ในประเทศไทย เรื่อง แม่...หัวใจที่หายไป (PLEASE LOOK AFTER MOM) ผู้แต่ง คยอง-ซุก ชิน แปล ภูตินี อุปโยคิน/ บรรณาธิการและเรียบเรียง อัญชลี ชัยชนะวิจิตรและศึกษาเฉพาะค้ำที่แสดง อุปลักษณ์จากการวรรณกรรมแปลภาษาไทยและ วรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี

๒. กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา

ผู้เขียนได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์ อุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์ มีนักวิชาการได้อธิบายอุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์ไว้ ดังนี้

Ullmann (1970 : 213-216) กล่าวว่าโครงสร้างพื้นฐานของอุปลักษณ์เกิดจากความเหมือนกันทางความหมายขององค์ประกอบ ๒ ส่วน นั้นคือ สิ่งที่นำมาเปรียบ

(Vehicle) และสิ่งที่ถูกเปรียบ (Tenor) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อองค์ประกอบทั้งสอง ส่วน มีลักษณะทางความหมายบางอย่างที่คล้ายคลึงกัน เช่น การเปรียบเทียบรถชนกับความผิดหวัง ความผิดหวังเป็นสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ ส่วนรถชน เป็นสิ่งที่เรานำมาเปรียบเทียบ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ทั้งรถชนและความผิดหวัง มีลักษณะที่เหมือนกัน ในส่วนที่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมาน

Ungerer and Schmid (1996 : 116) กล่าวว่าอุปลักษณ์เป็นคำที่แสดงความคิดเกี่ยวกับความคล้ายคลึงกัน (Similarity) และการเปรียบเทียบ (Comparison) ระหว่างความหมายประจําฐานะและความหมายที่ทำให้เห็นภาพของถ้อยคำ เช่น ดวงตาแห่งสวรรค์ (Eye of heaven) หมายถึง ดวงอาทิตย์ เมื่อจากลักษณะบางอย่างที่คล้ายคลึงกันของดวงตา และดวงอาทิตย์ ทำให้เรา牢ลี “ดวงตาแห่งสวรรค์” มาใช้ในเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้แทนคำว่า “ดวงอาทิตย์” ในบทประพันธ์ได้

นอกจากนี้ Lakoff and Johnson (1980) ยังกล่าวว่าอุปลักษณ์ไม่เพียงแต่เป็นการนำไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบเท่านั้นแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันด้วยเช่นกัน กล่าวคือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความคิด กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ อุปลักษณ์ใช้เป็นเครื่องมือ ที่บ่งบอกความคิดหรือในทศนิยมผู้ใช้ภาษาได้

การศึกษาที่ใช้ในการเปรียบเทียบนั้นสามารถบอกได้ว่าคนในสังคมนั้นมีความคิดหรือมองสิ่งต่าง ๆ ในโลกอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น TIME IS MONEY. จากคำกล่าววนี้แสดงให้เห็นว่า เวลาในสังคมของผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่า เมื่อจากเงิน ถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่า ดังที่สะท้อนออกมายากการใช้คำต่าง ๆ ในเปรียบของเวลาเช่น คำต่าง ๆ ที่ถูกนำมาใช้คู่กับเวลาล้วนแต่เป็นคำที่ใช้คู่กับเงินหรือทองทั้งล้าน เช่น How do you spend your time these days? จะนั่งจากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า มีการนำคำกริยาคำว่า spend ซึ่งแต่เดิมนั้นใช้ในบริบทคู่กับสิ่งที่เป็นรูปนามคือ เงินหรือทอง เป็นต้น แต่มีการนำคำนี้มาใช้ในบริบทของเวลา (Time) สำหรับสิ่งของการใช้คู่อุปลักษณ์ คือ ไม่ได้แยกสิ่งของออกจากกันแต่เป็นการเชื่อมต่อหรือการทำให้สิ่งของสิ่งนั้นมีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ โครงสร้างของอุปลักษณ์นั้นจะเป็นการขยายวงความหมายจากวงความหมายต้นทาง (Source domain) ไปยังวงความหมายปลายทาง (Target domain)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าอุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์นั้นนอกจากศึกษาความหมายของคำที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณ์ แล้วยังศึกษาไปถึงระบบความคิดของผู้ใช้

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๒ ก.ค.-ธ.ค. (๒๕๖๑) ๑๗๗

ภาษาด้วย โดยมองว่าการใช้ภาษาของมนุษย์นั้นสะท้อนให้เห็นระบบความคิดของมนุษย์ได้

ผู้เขียนได้นำแนวความคิดอุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์มาใช้เป็นกรอบความคิดในการเรียนบทความนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาอุปลักษณ์ในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี เรื่อง 엄마를 부탁해 – 신경숙 แม...หัวใจที่หายไป PLEASE LOOK AFTER MOM ผู้แต่ง คยอง-ซูก ชิน และวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยที่พิมพ์ในประเทศไทย

การศึกษาภาษาที่ใช้เปรียบเทียบนั้น บอกได้ว่าคนในสังคมนั้นมีความคิดอย่างไร ทั้งนี้เพราผู้เขียนต้องการศึกษาความคิดของผู้ใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาเกาหลี ว่า เมื่อกล่าวถึงเรื่องเดียวกันแล้วได้ใช้อุปลักษณ์เหมือนกันหรือแตกต่างหรือไม่อย่างไร

ด้วยเหตุที่ว่าผู้เขียนชาวภาษาเกาหลีใช้อุปลักษณ์ตามกรอบความคิดของคนภาษาหลี ส่วนผู้แปลเป็นคนไทยต้องใช้กรอบความคิดของคนไทยหรือกรอบความคิดที่ทำให้ผู้อ่านที่เป็นคนไทยเข้าใจได้

ในบทความนี้ผู้เขียนได้รวบรวมอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยที่เกิดขึ้นในบริบทของสถานการณ์เดียวกัน จากนั้นผู้เขียนได้วิเคราะห์อุปลักษณ์ที่ใช้แสดงอุปลักษณ์ของทั้งสองภาษา ผู้เขียนได้วิเคราะห์คำ (ในเงื่อนไขคำทั้งภาษาเกาหลีและภาษาไทยมีความหมายเดียวกันหรือกล่าวถึงเรื่องเดียวกัน) และแบ่งเป็นลักษณะการใช้อุปลักษณ์ระหว่างวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีและวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย

๓. ผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบ ผู้เขียนพบว่าแบบของ การใช้อุปลักษณ์ และลักษณะได้แก่

๑. ลักษณะที่ใช้คำเดียวกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีและที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เช่น มองถึงสิ่งเดียวกัน ลักษณะนี้พบมากที่สุดจำนวน อุปลักษณ์ ๒๑ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖๓ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี

บ้านของแม่เหมือนโรงงาน

너의 엄마 집은 공장과도 같았다.

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

12쪽 4~11줄 : (헛간에는 엄마가 철따라 담가놓은 산딸기즙이 담긴 크고 작은 유리병들이 즐비했다. 도시의 식구들에게 퍼줄 황석어것이며 멸치속젓이며 조개젓갈 들이 엄마의 항아리들을 가득 채우고 있었다. 양파가 좋다는 말이 들리면 양파즙을 만들어서, 겨울을 앞두고는 감초를 넣은 늙은 호박즙을 짜서, 도시의 식구들에게 보냈다.) 너의 엄마 집은 도시의 식구들을 위해 사시사철 뭔가 제조하는 공장과도 같았다.

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

แม่เก็บขาดแก้วทุกขนาดบรรจุน้ำลูกพลับหรือสตรอเบอร์รี่ป่าที่แม่ทำเองตามถ้วยกาลไนเพิ่ง ให้ของแม่เริ่มไปด้วยปลาหมาดมาก ไม่ก็ปลากระตักบดหรือหอยดับดองที่แม่ตั้งใจจะส่งไปให้ครอบครัวในเมือง ตอนที่แม่ได้ยินว่าหัวหอมดีต่อสุขภาพ แม่ทำน้ำหัวหอมได้ให้ และก่อนถูหน้าจะมาเยือนแม่ก็ทำน้ำฟักทองซึ่งกับซอสมะเขือเทศ บ้านของแม่เหมือนโรงงาน แม่เตรียมซอส ถั่วหมัก และข้าวกล้อง ทำอะไรต่อ มีอะไรให้ครอบครัวตลอดทั้งปีถึงฤดูหนึ่งการเดินทางของลูก ๆ Majority ของอัพลดความถี่ลง (กฤตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๑๘)

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี และอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เช่นเดียวกัน แต่ความถี่สิงเดียวกัน

สิ่งที่ใช้เปรียบคือโรงงาน

สิ่งที่ถูกเปรียบคือบ้านของแม่

โรงงาน หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือyanพานะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ ๕ แรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ ๕ แรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ ๗ คนขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามสำหรับทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ้อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง. (ราชบัญชีดิตยสถาน ๒๕๔๖ : ๙๗๙)

กระบวนการทำงานแบบบ่องงานแสดงให้เห็นถึงการทำงานของแม่ ซึ่งแสดงความรักของแม่ เพราแม่ไม่หยุดพัก แม่ส่วนใหญ่ทำอาหารทุกวัน เพื่อให้ลูกกิน แม่ห่วงลูกตลอดเวลา ไม่มีวันหยุด แม่ทำอาหารไว้มากและเก็บไว้รอบที่ลูกมาหาที่บ้านของแม่ หรือหากแม่ไปหาลูก ก็จะนำอาหารไปให้ แม่ทำอาหารอย่างมีความรู้สึกไม่เหนื่อยด้วยความยินดี ปกติแม่ยกทำทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่ลูก

กล่าวโดยสรุปว่าบ้านของแม่เป็นโรงงานที่ผลิตอาหารตลอดเวลาเพื่อให้ลูกซึ่งสะท้อนให้เห็นความรักของแม่ที่มีต่อลูก จากการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นระบบความคิดของคนเกษตรและคนไทยเมื่อกันในเรื่องนี้

ตัวอย่างที่ ๒

อุปกรณ์จากฉบับแปลภาษาไทย
อุปกรณ์จากต้นฉบับภาษาเกษตร

ชุดมีระบายอยู่คุณละโลกกับผ้าขนหนูสกปรก
프릴 달린 위피스와 ... 때에 전 수건

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกษตร :

16쪽 끝에서 2~ 마지막줄 : 프릴 달린 위피스와 엄마가 머리에 쓴 때에 전 수건은
서로 다른 세상처럼 대조적이었다.

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

ชุดมีระบายอยู่คุณละโลกกับผ้าขนหนูสกปรกที่พันรอบหัวแม่เพื่อไว้ห้ามเจือบนหน้าผากตอนทำงานเหมือนกับหญิงชาวนาคนอื่น ๆ (ฤดูต้น อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๒๓)

อุปกรณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกษตร และอุปกรณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เชื่อมโยงถึงสิ่งเดียวกัน

สิ่งที่ใช้เปรียบคือชุดมีระบายหมายถึงเสื้อผ้าที่สวยงาม หรูหรา มีราคาแพง และผ้าขนหนูสกปรก หมายถึงผ้าที่ใช้เช็ดเหงื่อตลอดเวลาเมื่อทำงานหนัก เหงื่อออกรากวนผ้า

หมายไม่ต้องทำงานหนักจึงแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสวยงาม ส่วนผ้าขนหนูสกปรก เชื่อมโยง

ถึงความยากจน ไม่มีความสุข

จากบริบทนี้ แม้ใช้ผ้าขนหนูพันรอบศีรษะตลอดเวลาเพื่อซับเหงื่อ สะท้อนให้เห็นชีวิตของแม่ลำบากมาก ในวรรณกรรมเรื่องนี้แม่เป็นชาวนายากจนต้องเลี้ยงลูกห้า ๔ คนด้วยตัวเอง เนื่องจากพ่อมีเมียน้อย เพราะฉะนั้นแม่ต้องทำงานอย่างหนักไม่มีเวลาดูแลตัวเอง อีกประการหนึ่งคือ เนื่องจากแม่ยากจนมากจึงไม่มีเงินที่จะซื้อเสื้อผ้าสวย นักเขียนใช้อุปักษณ์ ซึ่งมีความหมายตรงกันข้ามมาแสดงให้เห็นชีวิตคุณแม่

การใช้อุปักษณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นระบบความคิดของคนเก่าหลีและคนไทย เมื่อก่อนกันในเรื่องนี้

ตัวอย่างที่ ๓

อุปักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

อุปักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี

ความมีดไร้แสงสว่างตลอดชั่วชีวิต...

평생을 깁갑하게.....

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

72쪽 5-7줄 : 혼자된 몸으로 안해본 일이 있었겠나만 그리고 학교는 보내줬어야지. 오빠는 일본 학교 맹겼는디 언니도 맹겼는디 왜 나만 안 보냈으까? 불 꺼진 것만치로 캄캄하게. 평생을 깁갑하게.....

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

“แม่มันใจว่าสายต้องทำทุกอย่างด้วยตัวเอง เพราะเป็นม่าย แต่สายเขาน่าจะส่งแม่ไปโรงเรียน พี่ชายของแม่ไปเรียนโรงเรียนที่บริหารโดยชาวญี่ปุ่น พี่สาวของแม่ก็ด้วยแล้วทำไม่ายถึงให้แม่อยู่บ้าน มันทำให้แม่ต้องตกอยู่ในความมีดไร้แสงสว่างตลอดชั่วชีวิต...” (กฤษตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๖๗)

อุปักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี และอุปักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เชื่อมโยงถึงสิ่งเดียวกัน

สิ่งที่ใช้เปรียบคือความมีดไร้แสงสว่าง สิ่งที่ถูกเปรียบคือการไม่ได้รับการศึกษา ที่มากกว่า “ตาไม่ดี” 까막눈의 어원 : 暗眼 (어두울 암, 눈 안)

까막눈 1. 글을 읽을 줄 모르는 무식한 사람의 눈 2. 어떤 일에 대하여 아무것도 모르는 사람의 눈 또는 그런 사람을 비유적으로 이르는 말 유의어 : 일자무식, 무식쟁이, 문맹 (<http://krdic.naver.com/search.nhn?kind=all&scBttn=true&query=%EA%B9%8C%EB%A7%89%EB%88%88>)

“ตามีด” มีความหมายว่าคนที่อ่านตัวหนังสือไม่ออกและไม่มีความรู้ อุปลักษณ์ ตามนั้นหรือคนที่ไม่มีอะไรที่เกี่ยวข้อง การไม่เข้าใจหนังสือ (การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้)

* คนเก่าหลี้ใช้อุปลักษณ์คนที่ไม่ได้รับการศึกษาว่าสภาพเหมือนอยู่ในความมืด ไร้แสงสว่างเหมือนคนตาบอด เพราะว่าเรามีตาแต่ถ้าไม่มีแสงไม่สามารถมองเห็นได้ เรา มีสมองแต่ไม่มีความรู้หรือไม่ได้เรียน เหมือนอยู่ในความมืดตกอยู่ในสถานการณ์อีกด้วย ถ้าได้รับการศึกษาที่ดีเรามีโอกาสกว่าคนอื่น เช่น การเลือกอาชีพที่ดีได้ การเรียน น้อยก็คือการไม่มีอนาคต

การพิจารณาที่ได้มาจากการอักษรจีนใช้คำว่า 暗眼 (어두울 암 미드, 눈 안 타) ซึ่งมีความหมายว่ามีด ตามีดเชื่อมโยงกับคนที่ไม่เข้าใจหนังสือ มีดก็ไม่ได้รับการศึกษา แม่เสียใจที่ตอนเด็ก ไม่ได้เรียนหนังสือ ดังนั้นใช้อุปลักษณ์เป็นความมืดไร้แสงสว่าง

ในภาษาไทย ความมืด หมายถึง ขาดแสงสว่าง เช่น เดือนมืด, มีแสงสว่างน้อย เช่น ไม่ควรอ่านหนังสือในที่มืด เพราะจะทำให้เสียสายตา, โดยปริยายหมายความว่า เหลือรู้เหลือเห็น เช่น มีมีด. น. เกลาไกลัฟ้าสาang เช่น ตื่นแต่มืด ; ค่า เช่น มีดแล้ว ทำไม่ไม่เปิดไฟ (ราชบันยานิตยสถาน ๒๕๑๖ : ๘๖๕)

การใช้อุปลักษณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นระบบความคิดของคนเก่าหลี้และคนไทยเหมือนกันในเรื่องนี้

ตัวอย่างที่ ๔

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย
อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเก่าหลี้

ดวงตาของแม่ช่างดูเหมือนดวงตาของแม่วัว
엄마 눈이 소눈을 닮았다고

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเก่าหลี้ :

110쪽 9줄 : 눈물이 그렁한 모습이었다. 그도 그때의 엄마 눈이 소눈을 닮았다고
생각한 적이 있었다.

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

นัยน์ตาของแม่มีน้ำตาເອົ້າເປັນວັງ ເຊົາດີວ່າ **ດວງຕາຂອງແມ່ຈ່າງດູ** ແມ່ຈ່າງດູ ໂກສອນ
ດວງຕາຂອງແມ່ວັງທີ່ໄວ້ເຫັນແລະອ່ອນໂຍນ (ກົດຕິນີ້ ອຸປ່ໂພຄືນ, ແຮ. ๑๐๒)

อุปัลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมด้านฉบับภาษาเก่าหลี และอุปัลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เชื่อมโยงถึงสิ่งเดียวกัน

สิงที่ใช้เปรียบคือดวงตาของแม่ว

ปกติคนเก่าหลีกเลี่ยงด้วยความตื่นเต้นของวัวแสดงความชี้อีสต์ ขยันทำงาน และบริสุทธิ์ เมื่อในเรื่องนี้เป็นคนดี คนซื่อสัตย์และทำงานหนักด้วยความอดทน ในอดีตคนเก่าหลีกไปนาหรือขันของหนังก์ให้วัว วัวก็เป็นสัตว์ที่มีกำลังมากและขยัน สรวนคนไทยก็ให้วัวในการทำงานด้วย ทั้ง ๒ ประเทศถือวัวเป็นสัตว์ที่มีพลังมากและขยันด้วย อีกประการหนึ่งคือคนรับประทานเนื้อของนันได้ด้วย วัวมีประโยชน์ทั้งด้านในเช่นที่มีชีวิตอยู่และหลังจากตายแล้ว แม่ในเรื่องนี้กับวัวมีลักษณะหลายอย่างเหมือนกัน

การใช้คุปลักษณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นระบบความคิดของคนเก่าหลีและคนไทย
เหมือนกันในเรื่องนี้

ตัวอย่างที่ ๕

อุปัลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

อุปักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี

ไฟที่ลูกใหม้ม้อยในอก

가슴에서 불이 번져

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกนลี

188쪽 6줄: 가슴에서 불이 번져 몸이 뜨거워 견딜 수가 없었다. 죽은 자는 말이 없고 남은 자들은 그렇게 미쳐가던 때가 있었다.

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

ไฟที่ลูกใหม่ม้อยในอกของคุณลูกตามใจคุณไม่สามารถทนความร้อนในภายในของคุณได้ คุณ! เป็นเวลาที่คนตายไม่ได้พูดและคนที่ถูกทดสอบทั้งไร้เบื้องหลังกล้ายืนบนบ้าไป (กฤตินี อภิญชิน, ๒๕๓๔ : ๑๗๒)

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลี และอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำเดียวกัน ความหมายเดียวกัน เชื่อมโยงถึงสิ่งเดียวกัน

สิ่งที่ใช้เปรียบคือไฟที่ลุกใหม้มอยู่ในอก

สิ่งที่ถูกเปรียบคือความทุกข์จากความรู้สึกเสียใจและความรู้สึกผิดจากการเสียชีวิตของคุณ

จากบริบทข้างต้นเมื่อมีเรื่องเก่าที่ยังไม่ได้แกะปัญหาและเก็บเรื่องนี้ไว้นานก็ทำให้มีความรู้สึกคับข้องใจและไม่ให้ตัวเองเหมือนเป็นไฟที่ลุกใหม้มอยู่ในอก เมื่อเวลาอրอมา กจะมีความรู้สึกร้อนในร่างกายด้วย ถ้าเกิดอาการเกร็งนิ่นานแล้ว ทำให้เป็นโรคชนิดหนึ่งได้ คนภาษาหลีเรียกโรคแบบนี้ว่า “ชวา บยอง” ถ้าสังเกตจากอักษรจีนคำว่า 火病 ใช้เป็น “ไฟ” เมื่อเกิดเรื่องที่ไม่พอใจมากหรือวิชยาເຂາเรื่องนี้มาเก็บนาน ๆ ก็จะทำให้เกิดโรคขึ้น “ชวา บยอง” ได้ ไฟ = ความไม่พอใจ คับข้องใจ โกรธ

ไฟทำให้เดือดร้อน ใหม่สิ่งของทำให้หายไป ไฟที่ลุกในอกก็ทำให้ใหม่ร่างกายได้คือทำให้สุขภาพไม่ดี นักเขียนต้องการเน้นความรู้สึกคับข้องใจของแม่ที่คุณเสียชีวิต เพราะเชือเป็นต้นเหตุ

การใช้อุปลักษณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นระบบความคิดของคนภาษาหลีและคนไทยเหมือนกันในเรื่องนี้

๒. ลักษณะที่ใช้คำแตกต่างกันแต่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลี และอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้คำคล้ายกัน แต่เชื่อมโยงความคิดถึงสิ่งเดียวกัน ลักษณะนี้พบจำนวน อุปลักษณ์ ๑ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๓ (๓.๑๓)

ตัวอย่างที่ ๑

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย “ເຮືອກັບແມ່ເໜີອັນກັນອຍ່າງກັບແກະ”
อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเก่าหลี 나 네 에 미 랑 국 화 韩국 편 (한국 편) 이다!

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเก่าหลี :

๑๙๔ นาวอน จอน

32쪽 밑에서 6~7줄: 내가 엄마를 닮아서였을 것이다. 이모는 보 네 에미랑 국화빵이 다! 했다.

‘ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

นั้นอาจเป็นเพราะว่าคุณดูคล้ายแม่ ป้าพุดว่า “ครอบแม่เหมือนกันอย่างกับขนมปังกุกษา”

‘ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

นั้นอาจเป็นเพราะว่าคุณดูคล้ายแม่ ป้าพุดเสมอว่า “ครอบแม่เหมือนกันอย่างกับแบเก” (กรตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๓๕)

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี และที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้คำนวนะคำ แต่เชื่อมโยงถึงเดียวกัน

สิ่งที่ใช้เปรียบคือแบเก (ขนมปังกุกษา) สิ่งที่ถูกเปรียบคือคนที่มีหน้าตาคล้ายกัน
แบเก หมายถึง ทำเป็นลวดลายหรือรูปต่าง ๆ ด้วยเครื่องมือ โดยวิธีแบเก เช่น
แบเกตต์, โดยปริยายหมายความว่า เหมือนกันอย่างกับไข่หรือแคบมาจากการพิมพ์เดียวกัน
ในความว่าเหมือนกันอย่างกับแบเก (ราชบันฑิตยสถาน ๒๕๖๖ : ๑๕)

ภาษาเกาหลีใช้อุปลักษณ์แสดงลักษณะคนที่มีหน้าตาคล้ายกันโดยการใช้รูปร่าง
ของขนมปังกุกษา (국화빵) ซึ่งทุกชิ้นมีลักษณะเหมือนกันมากเปรียบเทียบ ส่วนภาษาไทย
ใช้วิธีการผลิตของที่มีลักษณะเหมือนกันด้วยการใช้จากแม่พิมพ์

국화빵 : 서로 얼굴이 매우 닮은 사람을 비유적으로 이르는 말

หมายถึง คำเรียกคนที่มีหน้าตาคล้ายคลึงกัน

ถ้าเดินเล่นย่านกรุงรัตนโกสินทร์ ก็จะมองเห็นขนมปังกุกษาได้จากร้านขายขนมตามถนน
ลักษณะรูปร่างขนมปังทุกชิ้นนี้เหมือนกันหมด แม่ค้าใช้แม่พิมพ์ที่มีพิมพ์ลักษณะวงกลม
เล็ก ๆ ๑๗ ถึง ๓๑ วงในหนึ่งถาด แม่ค้าต้องเตรียมส่วนผสมแป้งไว้เมื่อขนมปังขึ้นฟู
ไทย ส่วนผสมนั้นมีประกอบด้วยไข่ไก่และเครื่องปูนด่าง ๆ ตีไว้ เมื่อมีลูกค้าเข้ามาสั่ง
ขนมปังนั้นแม่ค้าเริ่มเทส่วนผสมในแม่พิมพ์หลายชิ้นต่อ ๑ ครั้ง ได้ขนมปังเหมือนกัน

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๒ ก.ค.-ธ.ค. (๒๕๕๖) ๑๙๕

ภาพขนมปังกุกขوا <http://cafe.naver.com/2742003/166>

สรุปได้ว่าคนเก่าหลีใช้อุปถักรณ์ที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันคือขนมปังกุกขوا แต่คนไทยใช้คำว่าแกะ ใช้คำต่างกันแต่ความหมายเดียวกัน

๓. ลักษณะที่ใช้คำในวงศัพท์เดียวกัน แสดงอุปถักรณ์อย่างเดียวกัน อุปถักรณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลี และที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้คำในวงศัพท์เดียวกัน แสดงถึงสิ่งเดียวกัน อุปถักรณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลี และอุปถักรณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้ลักษณะคำในวงศัพท์เดียวกัน แสดงถึงสิ่งเดียวกัน ลักษณะนี้พบจำนวน อุปถักรณ์ ๔ อุปถักรณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑

อุปถักรณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

อุปถักรณ์จากต้นฉบับภาษาเก่าหลี

ทะเเลมนุษย์ที่ลันทะลัก

오가는 외파

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเก่าหลี :

17쪽 12줄: 너를 서울에 데려다주려 온 엄마는 위압적으로 내려다 보는 빌딩도 무찌

를 듯한 걸음걸이로, 오가는 인파 속에서도 너의 손을 꼭 잡고....

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

คุณก็มาถึงสถานีรถไฟชิดเดียวกันนี้กับแม่ แม่กุมมือคุณแน่นขณะเหวอกผ่าน
คลื่นน้อยที่ลันทะลักขนาดกว่าสามเมตรจากตึกสูงน่าเกรงขาม ยังแขยง

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

คุณก็มาถึงสถานีรถไฟเดียวกันนี้กับแม่ แม่กุมมือคุณแน่นขณะเหวากผ่านทะเลมนต์ชัยที่ลั่นสะท้านด้วยความของลมจากตีกสูงน่าเกรงขามยังแขียง (กฤตินี อุปโยคิน,
๒๕๔๔ : ๑๓)

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลี และอุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้ลักษณะคำในวงศัพท์เดียวกัน แสดงถึงสิ่งเดียวกัน ที่สืบทอดกันมาต่อเนื่องกัน แต่ในส่วนของคำที่ไม่ใช่คำศัพท์เดียวกัน แต่เป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกัน เช่น คำว่า “น้ำ” ในภาษาไทย ที่มีความหมายว่า “น้ำ” แต่ในภาษาอังกฤษ “water” ที่มีความหมายว่า “น้ำ” แต่ในภาษาอังกฤษ “water”

인파 (人波): 많이 모여 움직이는 사람의 모양을 물결에 비유한 말

(จากเว็บไซต์ <http://dic.daum.net/word/view.do?wordid=kkw000208323&q=%EC%9D% B8%ED%8C%8C>) A surging crowd (of people)

ตัวอย่างประยุกต์ขึ้นดังกล่าวถึงท่านเจมส์นูนช์ว่า “ในเมืองมีคนมากกว่าตั่ง
จังหวัด คนในเมืองไม่มีเวลาและใจร้อนด้วย เมื่อเดินไปเก็บท่าทางรีบวอนไม่เคยดูสิ่งรอบ ๆ
ตัว ลักษณะที่มีคนจำนวนมาก ให้คุณปลักษณ์ว่าคลื่นมนุษย์ที่ล้นทะลัก เมื่อคลื่นทะเล
ก่อตัวเข้ามาดังนี้ มีมวลน้ำมากและวนเรื่อง เช่นเดียวกับมวลชนเข้า”

คลื่น หมายถึง น้ำในทะเลหรือแม่น้ำลำคลองเป็นต้น ซึ่งบางส่วนมีอาการเคลื่อนไหวขึ้นลงสูงกว่าระดับโดยปกติ แล้วลดลงและเห็นเคลื่อนไปเป็นระยะๆ หรือสั่นบนผิวน้ำ โดยปริยาย ใช้แก่สิ่งอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึง เช่น คลื่นเสียง คลื่นมนุษย์ ผลัดเป็นคลื่น ถนนเป็นคลื่น (ราชบันฑิตยสถาน ๒๕๔๖ : ๒๗๙) ยกตัวอย่างที่เกี่ยวกับจำนวนมนุษย์มาก

들리는 소문에 의하면 중공군이 인해 전술(人海戰術)을 쓰며 남으로 내려온다고 한다. <다음 국어사전>

มีข่าวลือว่าทหาร Jin กำลังลงมาโฉมตีเกาหลี ให้โดยการใช้กลยุทธ์ ซึ่งใช้ในการ

รับหรือทำสังคมด้วยคลื่นมนุษย์จากพจนานุกรมภาษาเกาหลีจากเว็บดาวน์โหลด

กล่าวโดยสรุปจากการใช้อุปลักษณ์ดังกล่าวจะท่อนให้เห็นระบบความคิดของคนเกาหลีและคนไทยเหมือนกันในเรื่องคนที่มีจำนวนมาก ๆ และใช้อุปลักษณ์ไม่แตกต่างกันมากเท่าไรนัก เพราะคำว่าคลื่นกับทะล่อยู่ในวงศ์พื้นเมืองศัพท์เดียวกัน

ตัวอย่างที่ ๒

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย baduel...ได้หยังราชลีกลงไปในจิตใจ พี่สาวและแม่ขยายเป็นต้นไม้ใหญ่

อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี 상처가 누님에겐 뿌리깊이 박혀 고목이 baduel...ได้หยังราชลีกลงไปในจิตใจ พี่สาวและแม่ขยายเป็นต้นไม้เก่าแก่

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

17쪽 10줄 : 집에 불이 나 타죽어버린 상처가 누님에겐 뿌리깊이 박혀 고목이 되어 있었다. 그것은 누구도 베어낼 수 없는 고목이었다.

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

baduel온nekidจากการสูญเสียสามีหนุ่มไปด้วยพระเพลิงที่ลูกใหม่บ้านของ فهوไม่เข้าก็ได้หยังราชลีกลงไปในจิตใจพี่สาวและแม่ขยายเป็นต้นไม้เก่าแก่ที่ครก็ไม่สามารถตัดโค่นลงได้

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

baduel온nekidจากการสูญเสียสามีหนุ่มไปด้วยพระเพลิงที่ลูกใหม่บ้านของ فهوไม่เข้าก็ได้หยังราชลีกลงไปในจิตใจพี่สาวและแม่ขยายเป็นต้นไม้ใหญ่ที่ครก็ไม่สามารถตัดโค่นลงได้ (กดตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๑๖๒)

อุปลักษณ์ที่ปรากวินวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลี และอุปลักษณ์ที่ปรากวินวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้ลักษณะคำในวงศ์พื้นเมืองศัพท์เดียวกัน แสดงถึงสิ่งเดียวกัน สิ่งที่ใช้เปรียบคือหยังราชลีกลงไปเมื่อมีต้นไม้ใหญ่

สิ่งที่ถูกเปรียบคือbaduelในใจอันเกิดจากความเสียใจที่สูญเสียสามี

고목(古木) : 오래된 나무 ต้นไม้เก่าแก่ (พจนานุกรมภาษาเกาหลี Essence

๑๗๔ นาวอน จอน

2013 : 187)

พี่สาวเสียใจมากที่สามีเสียชีวิต ความเสียใจนี้เป็นบาดแผลที่เกิดขึ้นและฝังอยู่ในใจเนื่นนาน เช่นเดียวกับรากของต้นไม้ที่หงายลีกลงไปในดิน ยิ่งต้นไม้มีคีบโตขึ้นนาน รากของต้นไม้มีกิริ่งแผ่ขยายและฝังลึก ถอนหรือดันได้ยาก

กล่าวโดยสรุปว่าจากการใช้อุปัลักษณ์ดังกล่าวจะท่อนให้เห็นว่าคนเกาหลีและคนไทยมีความคิดเรื่องนี้ใกล้เคียงกัน

การใช้อุปัลักษณ์ดังกล่าวจะท่อนให้เห็นระบบความคิดของคนเกาหลีและคนไทยเหมือนกันในเรื่องนี้ ข้อความข้างต้นใช้อุปัลักษณ์ที่ใกล้เคียงกับเปลือกหัวใจที่ว่างเปล่า หรือดักแด้ที่ว่างเปล่า เท่านั้น

๔. ในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้อุปัลักษณ์ ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้ความหมายตรงที่แสดงถึงเรื่องเดียวกัน

ลักษณะนี้พบจำนวน อุปัลักษณ์ ๒ อุปัลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๔ ตั้งตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑

อุปัลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย ปันจะมีคนหนึ่งคนในครอบครัวของเราไป...แม้ว่าความตาย

อุปัลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี 식구가 한 사람 줄어들 해... 저승사자가 (죽어) 가

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

64쪽 3~6줄: 지난봄에 지나가는 스님현터 시주를 했드니 올해 식구가 한 사람 줄어들 해라고 안허나. 그 말 듣고 마음이 뒤숭숭했다. 일년 내내 그 말이 걸렸어야. 저승사자가 날 데리러 왔다가는 그때마다 밥을 먹겠다고 내가 쌀을 씻고 있응게 나 대신 개를 데려간 모양이여.

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

ถูกไปมั่งผลที่แล้ว แม่บริจาคมให้กับพระอุดงค์ที่ผ่านมา พระบօกกว่าปีนี้จะมีคนหนึ่งคนในครอบครัวของเรางานไป พ่อแม่ได้ยินก็รู้สึกห่วงขึ้นมาเลย ปีนั้นทั้งปีแม่เขาแต่คิดถึงเรื่องนี้มาตลอด แม่ว่า ymthut มาหาเมอยากให้ไปกับเข้า แต่พอที่เขามาหาแม่ทุกครั้ง แม่ช่วยข้าวเพื่อนุ่งข้าวให้ตัวเอง เข้า เลยเอาชีวิตหมายไปแทน

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

ถูกไปมั่งผลที่แล้ว แม่บริจาคมให้กับพระอุดงค์ที่ผ่านมา พระบօกกว่าปีนี้จะมีคนหนึ่งคนในครอบครัวของเรางานไป พ่อแม่ได้ยินก็รู้สึกห่วงขึ้นมาเลย ปีนั้นทั้งปีแม่เขาแต่คิดถึงเรื่องนี้ แม่ว่า ความตายจะคืบคลานเข้ามาหาแม่ แต่ เพราะแม่ช่วยข้าวเพื่อนุ่งข้าวให้ตัวเองทุกครั้ง เข้า เลยเอาชีวิตหมายไปแทน (กรุตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๖๒)

สิ่งที่ใช้เปรียบคือymthut

สิ่งที่ถูกเปรียบคือความตาย

ภาษาเกาหลีใช้คำศัพท์ymthut (คนนำ死สน) เป็นรูปธรรม แต่ฉบับแปลภาษาไทยใช้เป็นความตาย ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม

คนเกาหลีเชื่อว่าเมื่อเราลากจากโลกนี้ ยมทุตก็จะมารับเราและพาไปพบเทวดาบนสวรรค์... เพื่อที่จะได้ตัดสินว่าเรามีบุญหรือบาปที่ได้ทำไว้ชาตินี้ หากเราเกิดชาติน้ำใจดีหรือไม่ได้ขันอยู่กับบุญบาปที่เราได้สร้างมา ยมทุตใส่ชุดเกาหลีสีดำและสวมหมวกด้วย ได้ยินคำว่ายมทุต คนเกาหลีก็จะนึกถึงความตาย โดยเฉพาะถ้าเห็นยมทุตในฝันถือว่าเป็นผีร้าย

สรุปได้ว่าวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้อุปลักษณ์เพื่อแสดงถึงความตายโดยใช้คำว่า ยมทุต แต่วรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำว่าความตายโดยตรง ทั้งนี้ มีความหมายเดียวกันแต่มีวิธีการแสดงความคิดไม่เหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม คนทั่วไปรู้จัก “ยมทุต” ในฐานะผู้เกี่ยวข้องกับความตาย นำผู้ตายไปพบกับยมบาล เพื่อตัดสินชะตากรรมก่อนที่จะไปเข้าสวรรค์หรือลงนรก

ภาพยิมทุตเกาหลีในสมัยโบราณ เป็นผู้ชายใส่ชุดสีดำหั้งชุด มีใบหน้า憔悴ขาด และริมฝีปากสีดำ

MBC 수목 미니시리즈 <아랑사또전>의 한정수와 저승사자 군단이 시청자들의 뜨거운 사랑을 받고 있다.

<http://news.naver.com/main/read.nhn?mode=LSD&mid=sec&sid1=106&oid=144&aid=0000183974>

ตัวอย่างที่ ๒

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี

อย่างผิดหวัง

코가 빠진 채 (อย่างจะมกหลดออกมา)

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

82쪽 10~12줄: 기대를 품고 이리 뛰고 저리 뛰던 그의 가족들은 코가 빠진 채 서울역 시계탑 앞에 앉아 있곤 했다.

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

สมาชิกในครอบครัวของเขาต่างวิงวุ่นไปทั่วด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังและป่วยครั้งที่ต่างก็เจอกันและกันนั่งอยู่ที่ฐานของหนองพิกาที่สถานีโซล อย่างจะมกหลดออกมา

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

สมาชิกในครอบครัวของเขาต่างวิงวุ่นไปทั่วด้วยหัวใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความหวังและป่วยครั้งที่ต่างก็เจอกันและกันนั่งอยู่ที่ฐานของหนองพิกาที่สถานีโซล อย่างผิดหวัง (ฤดูตีนี อุปเบคิน, ๒๕๕๕ : ๗๗)

อุปลักษณ์ที่ปรากฏในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลีและที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทย ใช้ลักษณะรูปคำนั้นๆ แต่เชื่อมโยงถึงสิ่งเดียวกัน สิ่งที่ใช้เปรียบคือ มุกหลุดออกมา สิ่งที่ถูกเปรียบคือความผิดหวัง

ในภาษาเก่าหลีใช้คำว่า มุกหลุดออกมา หมายถึงความหมดแรงแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมว่ามุกหลุด ในขณะที่ภาษาไทยใช้คำว่าอย่างผิดหวังซึ่งเป็นนามธรรม

코가 빠지다 : 근심이 쌓여 맥이 빠지다. (<http://krdic.naver.com/detail.nhn?docid=38672000&offset=IDIOM4285#IDIOM4285>) หมายถึง เป็นห่วงมากทำให้หมดแรง

มุกเป็นอวัยวะที่สำคัญมากทำให้หายใจเข้าออกได้เพื่อดำรงชีวิต เมื่อมีความรู้สึกหมดความหวัง คนเก่าหลีจะใช้คำที่เกี่ยวข้องกับมุกเป็นจำนวนมาก กล่าวโดยสรุปว่าคนเก่าหลีให้ความสำคัญแก่มุก ถ้าไม่มีมุกเราไม่สามารถหายใจได้ เพราะฉะนั้นใช้ อุปลักษณ์เกี่ยวกับมุกกันมากในชีวิตประจำวัน awan jakubribithan^{นี้ไม่ได้พบอุปลักษณ์ที่ใช้คำว่ามุกในภาษาไทย ซึ่งมีความหมายว่าผิดหวัง}

สรุปว่าวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลีใช้อุปลักษณ์เพื่อแสดงถึงความผิดหวังโดยการใช้คำว่า มุกหลุด แต่วรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้คำว่าความผิดหวังโดยตรง มีความหมายคล้ายกันแต่มีวิธีการแสดงความคิดไม่เหมือนกัน

๔. ในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเก่าหลีใช้ความหมายตรง ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้อุปลักษณ์ที่แสดงถึงเรื่องเดียวกัน

ลักษณะนี้พบจำนวน อุปลักษณ์ ๔ อุปลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ ๑

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย	ทางว่าว
อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเก่าหลี	열거하는 <u>ยกขึ้นมากล่าว (ยกตัวอย่าง)</u>

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเก่าหลี :

85쪽 14줄: 엄마가 열거하는 혼자 사는 사람에게 생길 수 있는 일들을 들다보니 딴엔 그럴 수도 있을 것 같았다.

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

เมื่อเขาฟังเหตุร้ายเป็นเรื่องที่ยกขึ้นมากล่าว (ยกตัวอย่าง) ที่อาจจะเกิดขึ้นกับครูสักคนที่อยู่คนเดียว เขาเริ่มลังเลคิดว่าเรื่องร้ายเหล่านั้นอาจเกิดขึ้นได้จริง ๆ

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

เมื่อเขาฟังเหตุร้ายเป็นทางว่าที่อาจจะเกิดขึ้นกับครูสักคนที่อยู่คนเดียว เขาเริ่มลังเลคิดว่าเรื่องร้ายเหล่านั้นอาจเกิดขึ้นได้จริง ๆ (กรุตินี อุปปะคิน, ๒๕๕๕ : ๗๙)

ในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้คำความหมายตรง แต่ที่ปรากฏในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้สำนวนว่าทางว่า

สิ่งที่ใช้เปรียบคือทางว่า สิ่งที่ถูกเปรียบคือความห่วงเรื่องเหตุร้ายต่าง ๆ หลายเรื่อง

จากข้อความข้างต้น เมื่อยากจะอธิบายเหตุร้ายที่คิดในใจให้ลูกชายฟัง วิธีการอธิบายที่แม่ทำคือยกตัวอย่างมาให้ลูกชายฟัง ต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้คำตรงว่า “ยกขึ้นมากล่าว” แต่ฉบับแปลภาษาไทยใช้อุปลักษณ์โดยการใช้คำที่มีลักษณะทางว่าวาๆ ให้นึกภาพที่แม่พูดยาก ๆ เมื่อันทางว่าวจนทำให้ลูกชายเห็นด้วย ผู้แปลต้องการใช้สำนวนทางว่าวาเพื่อจะได้ยินคำว่าทางว่าวกันนี้ภาพว่ายากมาก ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเน้นความหมายได้ดีกว่า

การใช้อุปลักษณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นวิธีการถ่ายทอดความคิดถึงผู้อ่านว่าผู้เขียนวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีต้องการสื่อความหมายให้เข้าใจทันที ส่วนผู้แปลฉบับภาษาไทยเลือกใช้สำนวนใกล้กับวิธีชีวิตและการรับรู้ของคนไทย

ตัวอย่างที่ ๒

อุปลักษณ์จากฉบับแปลภาษาไทย

สรรศ

อุปลักษณ์จากต้นฉบับภาษาเกาหลี

존 디로 สถานที่ดี

ข้อความจากต้นฉบับภาษาเกาหลี :

190쪽 마지막 줄: 그토록이나 가고 싶어하던 중학교 하나 못 보내주었소이. 다시 삼촌이 꿈에 봤어요. 아직도 존 디로 못 갔는가비오.

ข้อความที่ผู้เขียนแปลตามต้นฉบับ :

แม้ว่าเขาอยากรอเรียนต่อมากแต่ฉันก็ส่งให้เขารอเรียนต่อ ม.ตั้นไม่ได้ คญนปราภู ในฝันอีกครั้ง ฉันคิดว่าเขายังไม่ไปสถานที่ดีได้หรอก

ข้อความจากฉบับแปลภาษาไทย :

แม้ว่าเขาอยากรอเรียนต่อมากแต่ฉันก็ส่งให้เขารอเรียนต่อ ม.ตั้นไม่ได้ ฉันคิดว่าเขายังไปสวนรื่นไม่ได้หรอก (ฤดูตินี อุปโยคิน, ๒๕๕๕ : ๗๙)

ในวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้คำความหมายตรงแต่ที่ปราภูในวรรณกรรมฉบับแปลภาษาไทยใช้อุปลักษณ์

สิงที่ใช้เปรียบคือสวนรื่น

สิงที่ถูกเปรียบคือสถานที่ดี

จากข้อความข้างต้นคำว่า “หัน” 한 (恨) 설명 (deep) resentment[sorrow, regret] 한이 맷히다 have deep resentment 네이버 영어사전 (<http://endic.naver.com/krnEntry.nhn?entryId=8b100cc569ce4949b99df0e3dde093ea&query=%ED%95%9C>) ความไม่พอใจ ความชุนเคือง เป็นคำที่มีลักษณะพิเศษในภาษาเกาหลี เกาหลีไม่เคยรุกรานประเทศอื่นเลย แต่ถูกเป็นประเทศอาณานิคมหลายครั้งมาในอดีตเราต้องให้เครื่องบรรณาการแก่เมืองเจน โดยเงื่อนไขเจนดูแลเกาหลีให้เหมือนพื้นของ ต่อมากยูปุนกู้รุกรานเกาหลีซึ่งครอง ๓๖ ปี คนเกาหลีพูดกันว่าเราเมื่อ “หัน” อยู่ในใจแต่ละคน ถ้าเมื่อ “หัน” อยู่ในใจ หลังจากเสียชีวิต ก็ไปสวนรื่นไม่ได้ จากข้อความข้างต้น คญนก็อาจจะยังอยู่เป็นผีในชาตินี้ ความหมายของคำว่า “สวนรื่นหรือสถานที่ดี” สำหรับคนที่ตาย คือเมื่อคนที่ตายยังมีชีวิตอยู่ คงจะมีความสุขและทำในสิ่งที่หวังได้สำเร็จแล้วค่อยตาย คนที่ตายคนนั้นก็จะไปสู่สวนรื่นหรือสถานที่ดีได้

ต้นฉบับภาษาเกาหลีใช้คำความหมายตรง “สถานที่ดี” แต่ฉบับแปลภาษาไทยใช้อุปลักษณ์โดยการใช้คำว่า “สวนรื่น”

สวนรื่น หมายถึง น. โลกของเทวดา, เมืองฟ้า (ราชนันพิตยสถาน ๒๕๔๖ : ๑๑๔๓)

สวนรื่นคือสถานที่คนตายอย่างไปมากที่สุดเมื่อมีบุญมากเป็นสัญลักษณ์แห่งความสุข การใช้อุปลักษณ์ดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นวิธีการถ่ายทอดความคิดถึงผู้อ่านว่า ผู้เขียนวรรณกรรมต้นฉบับภาษาเกาหลีต้องการสื่อความหมายให้เข้าใจทันที ส่วนผู้แปล

ฉบับภาษาไทยเลือกใช้สำนวนใกล้กับวิธีชีวิตและการรับรู้ของคนไทย

๔. สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาเบรี่บเที่ยบอุปลักษณ์ในวรรณกรรมแปลภาษาไทยและต้นฉบับภาษาเกาหลี กรณีศึกษาวรรณกรรมภาษาเกาหลี เช่น 엄마를 부탁해 – 신경숙 เมื่...หัวใจที่หายไป PLEASE LOOK AFTER MOM ผู้แต่ง คยอง-ซุก ชิน และวรรณกรรมแปลภาษาไทยที่พิมพ์ในประเทศไทย เช่น เมื่...หัวใจที่หายไป (PLEASE LOOK AFTER MOM) ผู้แต่ง คยอง-ซุก ชิน แปล กฤตินี อุปโยคิน บรรณาธิการและเรียบเรียง อัญชลี ชัยชนะวิจิตร ดังกล่าวแล้วข้างต้น สรุปตามตารางดังนี้

	การเบรี่บเที่ยบอุปลักษณ์	จำนวน	ค่าร้อยละ
๑	ลักษณะที่ใช้คำเดียวกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน	๙๑	๖๕.๖๓
๒	ลักษณะที่ใช้คำแตกต่างกันที่แสดงอุปลักษณ์ถึงเรื่องเดียวกัน	๑	๓.๑๒
๓	ลักษณะที่ใช้คำง่ำศัพท์เดียวกันแสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกัน	๔	๑๔.๓๕
๔	ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้อุปลักษณ์ ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปล ใช้ความหมายตรง	๙	๖.๔๕
๕	ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้ความหมายตรง ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปล ใช้อุปลักษณ์	๔	๑๔.๓๕
รวม		๑๗๐	๑๐๐

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบร่วมกันที่ใช้คำเดียวกันที่แสดงอุปลักษณ์อย่างเดียวกันมากที่สุด จำนวน ๙๑ คำ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖๓ และให้เห็นว่าคนเกาหลีและคนไทยมีการเชื่อมโยงความคิดใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เป็นเพราะทั้ง ๒ ประเทศอยู่ในทวีปเอเชีย มีวัฒนธรรมและสภาพสังคมคล้ายกัน ดังนั้นระบบความคิดของคนทั้งสองประเทศใกล้เคียงกันมาก ส่วนลักษณะที่ใช้คำแตกต่างกันที่แสดงอุปลักษณ์ถึงเรื่องเดียวกันน้อยที่สุด จำนวน ๑ คำ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๒ และให้เห็นว่าแม้ว่าคนเกาหลีและคนไทยมีการเชื่อมโยงความคิดใกล้เคียงกันแต่ด้วยปริบททางสังคมบางเรื่องแตกต่างกัน

วารสารอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๒ ก.ค.-ธ.ค. (๒๕๕๖) ๒๐๕

บ้าง ผู้เขียนต้นฉบับภาษาเก่าหลีมุ่งนำเสนอให้คนเก่าหลีเข้าใจในเรื่องนั้นจึงใช้คำนั้น ส่วนผู้แปลภาษาไทยก็ต้องการให้คนไทยเข้าใจเรื่องเดียวกันนั้นในความรับรู้ของคนไทย จึงเลือกใช้คำตามกรอบความคิดของคนไทย เช่น คนเก่าหลีใช้คำว่าขنمปังกุกยาวชึ้น เมื่อกันทุกชื่น ส่วนคนไทยใช้คำว่าเมื่อกันอย่างกับแกะ ทั้ง ๒ ประเทศใช้คนละคำ แต่มีความสำคัญเหมือนกัน

ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้อุปลักษณ์ ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้ความหมายตรง จำนวน ๒ คำ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๕ แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนต้นฉบับหลีกเลี่ยงในการใช้คำแสดงถึงสิ่งที่ไม่ดีโดยตรง เช่น ใช้คำว่าymothuแทนความตาย ใช้คำว่าอย่างจมูกหลุดออกจากมาแทนการแสดงความรู้สึกผิดหวัง กรณีนี้ใช้อุปลักษณ์แสดงสภาพหรือลักษณะที่ไม่ดี

ในวรรณกรรมต้นฉบับใช้ความหมายตรง ส่วนในวรรณกรรมฉบับแปลใช้อุปลักษณ์ จำนวน ๔ คำ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ แสดงให้เห็นว่าผู้แปลคนไทยมักเลือกสรรส้อยคำภาษาอย่างสละสลวย ถึงแม้ว่ามีคำตรงที่แสดงถึงเรื่องเดียวกัน แต่เลือกใช้อุปลักษณ์มาแทน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสมากขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังคงความหมายของเนื้อหาต้นฉบับ และตามกรอบความคิดของคนไทย

การศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์จากงานเขียนประเพณีวรรณกรรมภาษาเก่าหลี และวรรณกรรม แปลภาษาไทยที่พิมพ์ในประเทศไทยที่มีลักษณะเฉพาะที่น่าสนใจและยังไม่มีผู้ศึกษามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาตามกรอบแนวความคิดตามอุปลักษณ์ เชิงภาษาศาสตร์ ดังนั้นจึงเห็นว่าควรศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดเป็นงานวิจัยต่อไป

บรรณานุกรม

กฤตินี อุปไยคิน, แอล. เม...หัวใจที่หายไป (Please Look After Mom). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่บ้าน, ๒๕๕๔.

กาญจนा นาคสกุลและคณะ. การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : เคล็ดไทย, ๒๕๕๔.

คณะกรรมการ. พจนานุกรมภาษาเกาหลี Essence. ชุด : สำนักพิมพ์ มิនจุงซอลิม, ๒๐๑๓. – 민중 엣센스 국어사전 제6판 2013.

คณะกรรมการ. DONG-A'S PRIME KOREAN-ENGLISH DICTIONARY. ชุด : สำนักพิมพ์ดูรัตน์ดอท, ๒๐๐๑.

คณะกรรมการ. พจนานุกรมไทย-เกาหลี. ชุด : สำนักพิมพ์ HUFS, ๑๙๗๓.

จิตติมา จารยะพันธ์. ๒๕๓๘. อุปลักษณ์สังคมในช่วงพันธุ์สืบพิมพ์ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์จำกัด, ๒๕๔๖.

ชุมสาย สุวรรณชุมภู. “ความรู้เกี่ยวกับใบ呼吸道พจน์”. ใน ภาษา กับ การ สื่อสาร. จีโรตัน ลักษณะศิริ และ นาหยัน อิม สำราญ. บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : พี.เพรส, ๒๕๔๘.

Lakoff, G, and M. Johnson. Metaphor We Live By. Chicago and London : The University of Chicago Press. 1980.

Ullmann, S. Semantics : An Introduction to the Science of Meaning. Oxford : Basil Blackwell, 1970.

Ungerer, F. and H.J. SchmidJ. An Introduction to Cognitive Linguistics. London : Longman, 1996.

신경숙 (진 경숙). 오모마리트루 탁자 (엄마를 부탁해). ชุด : สำนักพิมพ์ ชั้นปี, ๒๐๐๙.

ราษฎร์ อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๒ ก.ค.-ธ.ค. (๒๕๕๖) ๒๐๗

แหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ความหมายของ คลื่นมนุษย์ที่ลับลาก. เข้าถึงได้จาก [http://dic.daum.net/word/view.
do?wordid=kkw000208323&q=%EC%9D%B8%ED%8C%8C](http://dic.daum.net/word/view.do?wordid=kkw000208323&q=%EC%9D%B8%ED%8C%8C) วันที่เข้าถึง & มิถุนายน ๒๕๕๖.

ความหมายของคำว่า จมูกหลุด. เข้าถึงได้จาก <http://krdic.naver.com/detail.nhn?docid=38672000&offset=IDIOM4285#IDIOM4285> วันที่เข้าถึง ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖.
ความหมายของคำว่า ตามีด. เข้าถึงได้จาก <http://krdic.naver.com/search.nhn?kind=all&scBtn=true&query=%EA%B9%8C%EB%A7%89%EB%88%88> วันที่เข้าถึง & มิถุนายน ๒๕๕๖.

ความหมายของคำว่า อัน. เข้าถึงได้จาก <http://endic.naver.com/krEntry.nhn?entryId=8b100cc569ce4949b99df0e3dde093ea&query=%ED%95%9C> วันที่เข้าถึง ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ภาพขนมปังกุกชวา. เข้าถึงได้จาก <http://cafe.naver.com/2742003/166> วันที่เข้าถึง ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖.

ภาพymทุตเกาหลีสมัยโบราณ. เข้าถึงได้จาก <http://news.naver.com/main/read.nhn?mode=LSD&mid=sec&sid1=106&oid=144&aid=0000183974> วันที่เข้าถึง & มิถุนายน ๒๕๕๖.

